

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României (b134/28.04.2018), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/1612/04.04.2018 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D321/04.04.2018,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit Expunerii de motive, demersul legislativ „introduce posibilitatea votării prin corespondență ca alternativă la exercitarea dreptului de vot la secția de votare, pentru acei cetățeni români cu domiciliul sau reședința în străinătate”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Având în vedere implicațiile pe care le va genera adoptarea propunerii legislative asupra bugetului de stat, devin incidente prevederile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție, potrivit cărora solicitarea unei informări din partea Guvernului este obligatorie.

De asemenea, sunt incidente prevederile art.15 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, fiind obligatoriu ca în cuprinsul propunerii legislative să se prevadă mijloacele necesare pentru acoperirea sporului de cheltuieli bugetare.

Totodată, se impune respectarea dispozițiilor art.15 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată, precum și a prevederilor art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează obligativitatea efectuării studiului de impact.

4. Semnalăm că, în prezent, la Consiliul legislativ se află în procedură de avizare o propunere legislativă pentru modificarea și completarea **Legii nr.288/2015** privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările ulterioare, care vizează inclusiv extinderea posibilității votului prin corespondență la alegerile prezidențiale, propunându-se, totodată, și intervenții legislative, asupra Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru sistematizarea legislației și promovarea unor soluții unitare conform normelor de tehnică legislativă, este necesar ca aceste propuneri să fie dezbatute împreună și adoptat un singur act normativ.

De altfel, cuprinderea în acte normative diferite a regulilor referitoare la înscrierea în Registrul electoral, documentele necesare înscriserii, procedura de vot, etc, ar putea afecta accesibilitatea legii și, implicit, exercitarea de către cetățeni a dreptului de vot.

Amintim, în acest sens, și opinia Curții Constituționale exprimată în Decizia nr.682/2012, conform căreia „*Jurisprudența și documentele examineate relevă instabilitatea legislației românești în materie electorală, în contradicție cu principiile statului de drept, existența unor deficiențe ale sistemului electoral actual, necesitatea modificării legislației electorale și faptul că aceasta trebuie să aibă o solidă*

fundamentare, respectiv să se concretizeze într-un act complex – un cod electoral, precum și faptul că modificarea trebuie să respecte principiul securității juridice.”

5. Semnalăm că proiectului îi lipsește **formula introductivă** care trebuie să figureze după titlu, în următoarea redactare:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege.”.

6. La art.I pct.5, în acord cu art.59 din **Legea nr.24/2000**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, modificarea trebuie să vizeze **întreg alineatul (1)**, nu doar teza a doua. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru pct.30, 31, 35, 37 și 38.

7. La pct.6, apreciem că, în fapt, se dorește modificarea titlului Secțiunii 1 a Capitolului II și nu a Capitolului I, acesta din urmă nefiind structurat în secțiuni. Prin urmare, partea dispozitivă a pct.6 trebuie reformulată, astfel:

„6. La Capitolul II, intitulat „Organizarea și desfășurarea alegerilor”, titlul Secțiunii 1 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Similar se va proceda și la pct.24 al art.I, cu referire la titlul Secțiunii a 5-a, precum și la pct.29, cu referire la titlul Secțiunii a 7-a.

8. La pct.9, la textul propus pentru alin.(3), pentru o reglementare completă, norma ar trebui să menționeze la care anume misiune diplomatică sau oficiu consular se depun cererile, inclusiv în cazul în care, în țara în care alegătorul își are domiciliul sau reședința, România nu are astfel de reprezentanțe.

La textul propus pentru **alin.(9¹) alin.(4)**, fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse, sugerăm reanalizarea acesteia, având în vedere necesitatea verificării datelor referitoare la domiciliul sau reședința respectivului alegător de fiecare dată când au loc alegeri.

9. La pct.18, la textul propus pentru art.20¹ alin.(2), pentru concizia normei, sugerăm comasarea tezelor întâi și a treia.

Referitor la teza a treia, sugerăm să se analizeze dacă sintagma „un număr egal de alegători” nu ar trebui reformulată, având în vedere că, matematic, un asemenea rezultat ar putea fi imposibil de obținut în anumite situații (de exemplu, dacă ar opta pentru votul prin corespondență un număr de 10.001 alegători).

10. La pct.30, textul propus pentru art.43 alin.(1) trebuie reformulat, întrucât sintagma „un număr suficient” lipsește norma de previzibilitate.

Referitor la stabilirea numărului de urne de vot, cabine și stampile, inclusiv în funcție de numărul estimat al alegătorilor înscriși în extrasele de pe listele electorale, menționăm că, potrivit art.85 alin.(11) din Legea nr.208/2015, aceste extrase sunt întocmite personal de către președintele biroului electoral de pe lista electorală permanentă sau suplimentară existentă la secția respectivă, ca urmare a solicitărilor cetățenilor cu drept de vot din circumscripția electorală respectivă de deplasare a urnei speciale, în vederea exercitării votului. Prin urmare, având în vedere că alegătorii înscriși în aceste extrase nu votează la sediul secției de votare, sugerăm ca referirea la extrasele de pe listele electorale să fie eliminată, întrucât dotarea secțiilor de votare nu depinde de numărul acestor alegători.

11. La pct.33, textul propus pentru art.46¹ alin.(5) este lipsit de claritate. În situația în care se dorește ca votarea prin corespondență să nu fie posibilă în cazul organizării alegerilor ca urmare a intervenirii vacanței funcției de Președinte al României, recomandăm reformularea textului, astfel încât să reiasă fără echivoc această intenție.

La textul propus pentru art.46² alin.(1), pentru un plus de rigoare în exprimare, sugerăm reformularea sintagmei „lipsește autocolantul...pe opțiunea acestuia” Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru art.46³ alin.(1).

La art.46², pentru concizia normei, sugerăm comasarea alin.(5)–(7) într-un singur alineat.

La art.46³ alin.(1) **teza finală**, pentru previzibilitatea normei, sintagma „celealte dispoziții privind votul prin corespondență” trebuie înlocuită cu indicarea exactă a textelor de lege avute în vedere.

La art.46⁴ alin.(4), este necesară revederea sintagmei „de natură să afecteze **integritatea votului** prin corespondență” întrucât este lipsită de claritate. Observația este valabilă și pentru alin.(7) al aceluiași articol.

La art.46⁵ alin.(2) **teza întâi**, pentru corectitudinea redactării, sintagma „**o dată** cu începerea activității” se va reda sub forma „**odata** cu începerea activității”. La **teza finală** a alineatului, având în vedere

că persoana acreditată poate asista la operațiunile electorale odată cu începerea activității biroului electoral, nu se înțelege de ce sanctiunea îndepărțării acesteia din secția de votare, respectiv, din sediul biroului electoral pentru votul prin corespondență, se aplică doar în ziua votării. Sugerăm reanalizarea textului propus.

12. La pct.**36**, la textul propus pentru **art.48¹ alin.(1)**, semnalăm că teza a două nu se încadrează tematic în cuprinsul articolului.

13. La pct.**41**, întrucât vizează modificarea art.50 alin.(1), acestea trebuie comasate într-un singur punct, care să conțină o dispoziție de modificare a **art.50 alin.(1)**, în întregime.

Din aceleași considerente, la **pct.44**, intervenția legislativă ar trebui să vizeze întreg **alin.(1)** al art.51, și nu lit.a)-h).

14. La pct.**45**, în textul propus pentru art.51 **alin.(6)**, după titlul Legii nr.135/2007, pentru menționarea evenimentelor legislative survenite ulterior adoptării acesteia, se va adăuga cuvântul „**republicată**.”

15. La **art.II**, pentru evitarea unei eventuale confuzii privind emitentul hotărârii la care se face trimitere în text, sugerăm următoarea reformulare:

„Art.II – În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, modelul cererii prevăzute la art.91 se stabilește prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

București

Nr. 406/205. 2018

Lege pentru alegerea Președintelui României

La data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, articolele nr. 26_3 -26_9 din Legea nr. 370/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin O.U.G. nr. 95/2009- M.Of. nr. 608/ 3 sep. 2009, se abrogă

1 republicare cu renumerotare	M. Of. nr. 650/12 sep. 2011 Lege pentru alegerea Președintelui României	
2 modificări prin	L. nr. 76/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă	M. Of. nr. 365/30 mai 2012 <i>modifică, la 1 septembrie 2012, art. 6 alin. (6), art. 25 alin. (2), art. 47 alin. (11) și (12), art. 68 alin. (2) și (3)</i>
		<p>Notă: v. De la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, referirile din cuprinsul actelor normative la hotărârea judecătoarească "definitivă și irevocabilă" sau, după caz, "irevocabilă" se vor înțelege ca fiind făcute la hotărârea judecătoarească "definitivă". În cuprinsul celorlalte acte normative în vigoare, sintagma "puterea de lucru judecat/puterea lucrului judecat" se înlocuiește cu sintagma "autoritatea de lucru judecat/autoritatea lucrului judecat"; Ori de câte ori prin legi și prin alte acte normative se face trimitere la Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale ori la "societatea comercială/societățile comerciale", după caz, trimitera se consideră a fi făcută la Legea societăților nr. 31/1990 ori, după caz, la societatea/societățile reglementată/reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare".</p>
3 modificări prin	O.U.G. nr. 44/2012 Ordonanță de urgență privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012 <i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013</i>
4 modificări prin	L. nr. 187/2012 Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 757/12 nov. 2012 <i>la data de 1 februarie 2014, modifică art. 15 alin. (3), art. 51 alin. (5), titlul cap. IV, art. 55 lit. n) și r), art. 64; introduce lit. r 1) la art. 55</i>
		Decizia Î C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014
5 modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe aprobată cu modificări și L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 completări prin	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013 <i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
6 modificări prin	L. nr. 214/2013 Lege pentru aprobaarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013 <i>aproba cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
7 modificări prin	O.U.G. nr. 4/2014 Ordonanță de urgență privind operaționalizarea Registrului electoral și pentru modificarea Legii nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, precum și unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Parlamentul European din anul 2014	M. Of. nr. 111/13 feb. 2014 <i>modifică art. 7, art. 8, art. 10, art. 11, art. 32 alin. (2), art. 55 lit. e)</i>

406.

8 modificări prin

O.U.G. nr. 45/2014

M. Of. nr. 475/27 iun. 2014

Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea Legii
nr. 370/2004 pentru alegera Președintelui României

modifică art. 2 alin. (1) lit. d), art. 5 alin.
(1), art. 12 alin. (3), art. 17 alin. (1) lit. f),
art. 21 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 32
alin. (2), art. 43 alin. (4), art. 44 alin. (4),
art. 66 alin. (5), art. 70 alin. (5);

introduce lit. e) la art. 2 alin. (1), alin.
(5_1) la art. 21, lit. b_1) la art. 24 alin. (4),
alin. (3_1) la art. 27, alin. (4) și (5) la art.
45, alin. (5_1) și (5_2) la art. 66, alin.
(3_1) la art. 67;

abrogă art. 10 alin. (2), art. 11;

sintagma "formațiuni politice reprezentate
în Parlament" se înlocuiește cu "partide
politice parlamentare"

Lege privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente

1 promulgată prin	D. nr. 660/2015	M. Of. nr. 553/24 iul. 2015	Decret pentru promulgarea Legii privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
2 modificări prin	L. nr. 288/2015	M. Of. nr. 866/19 nov. 2015	Lege privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
3 rectificare		M. Of. nr. 553/22 iul. 2016	rectifică art. 33 alin. (4) și (5), art. 49 alin. (3), art. 60 alin. (1), art. 84 alin. (4) lit.a), art. 96 alin. (1) lit. a) b), f) și g); introduce alin. (1_1) și (1_2), alin. (2_1) la art. 95
4 modificări prin	O.U.G. nr. 47/2016	M. Of. nr. 685/5 sep. 2016	rectifică anexa nr. 2 RECTIFICARE
			Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Senat și Camera Deputaților din anul 2016 și pentru modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente și pentru modificarea Legii nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente
	aprobată cu modificări prin L. nr. 51/2018	M. Of. nr. 205/7 mar. 2018	modifică art. 42 alin. (2)
5 modificări prin	L. nr. 153/2017	M. Of. nr. 492/28 iun. 2017	abrogă art. 101 alin. (10) Lege-cadru privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice
			v. art. 48 din O.U.G. nr. 63/2017(cu ref. la suplimentarea nr. de posturi prev. la cap. III, lit. C din anexa nr. I)
6 modificări prin	L. nr. 51/2018	M. Of. nr. 205/7 mar. 2018	modifică art. 42 alin. (2), art. 93 alin. (2) lit. a), art. 93 alin. (2) lit. b) și art. 95 alin. (2) lit. a); introduce lit. a3) la art. 93 alin. (2), lit. b3) la art. 93 alin. (2), lit. a3) la art. 95 alin. (2), lit. b3) la art. 95 alin. (2), liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. a) și liniuța a patra la art. 96 alin. (1) lit. b)

Evenimente SUFERITE de act până la data: 19.04.2018

L. nr. 135/2007 (republicare)

M. Of. nr. 138/25 feb. 2014

în vigoare

Lege privind arhivarea documentelor în formă electronică